

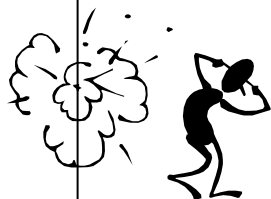
Nguyễn Đình Chiểu & Lê Ngọc Hân Mỹ Tho

4555 University Ave San Diego, CA 92105 - USA

Phone: 619-584-7568 - Fax: 619-284-9822

<http://saigonline.com/ndclnh> - Email: NDCLNH@aol.com

Tết lại đến

Hình như Tết đến phải không em?
Ta nghe tiếng pháo nổ bên thềm,
Ngàn mai nở rộ - vàng trong nắng,
Đàn sáo bay đầy ngõ trúc êm...

Bốn câu thơ trên của Huỳnh Thị Mỹ Tho báo hiệu một năm mới lại đến.

May mắn thay, Tết năm nay rơi vào Thứ Bảy 1 tháng 2. Thiên hạ được hai ngày nghỉ cuối tuần để mừng Xuân. Nếu có dịp ghé qua chợ Tàu, chợ Việt Nam hay các cửa hàng bán thức ăn, chúng ta thấy không khí nhộn nhịp kẻ vào người ra để mua nào là bánh tét, bánh chưng, chả lụa, chả giò cùng các loại trái cây hay thức ăn khác dùng trong nhà mấy ngày Tết. Dù có đi đến chân trời góc biển đi nữa, người Việt chúng ta cũng không quên ba ngày Tết.

Rất tiếc nơi xứ người chúng ta không nghe tiếng pháo nổ rền vang vào đêm giao thừa và trong nhà không có được nhành mai - với năm bảy thiệp chúc Tết treo lủng la lủng lẳng trên đấy. Nhà cửa cũng thiếu vắng đi một bàn thờ với *chiếc lư đồng mắt cua*, chân đèn chùi bóng từ mấy ngày trước Tết, với quả dưa hấu đặt chêm chệ bên cạnh đĩa trái cây đầy ắp đu đủ, măng cầu... cùng đĩa mứt đủ loại và *thèo lèo cứt chuột* bày biện để cúng ông bà.

Nơi quê nhà, Tết trở thành ngày lễ trọng đại mừng một năm mới bắt đầu với những tập tục, lễ nghi và biết bao kiêng kỵ trong ngày đầu năm. Đã bao lần, chúng ta chứng kiến lễ dựng nêu, lễ đưa Ông Táo, lễ rước Ông Bà để chuẩn bị đón Xuân. Nơi xứ người, những hình ảnh đó được đóng khung, sơn son thếp vàng và lọng kính cất giữ trong tiệm thức của kẻ tha hương. Khi Tết đến, mỗi người có thể *khăn áo chỉnh tề* ngược dòng thời gian trở về chốn thâm cung ký ức để tìm lại dấu vết của *đường xưa lối cũ*, sống lại những ngày vui hồn nhiên của tuổi thơ qua hình ảnh đứa trẻ tung tăng trước sân nhà với mấy bao giấy đỏ li xì trên tay, trong bộ quần áo mới may cho trước Tết.

Ước muốn, thềm thường sống lại mảnh đời vô tư êm đềm trong ba ngày Tết thưở nào ở quê nhà. Để làm gì? Để được nghe những tiếng lách tách trầm buồn của hai mẻ than hồng *Quê Hương* sưởi ấm lòng người xa xứ - dù là trong chốc lát.

Trần Quang Minh

Họp Mặt Tân Niên

Kỷ Niệm 124 Năm Thành Lập Collège de My Tho

Chủ Nhật 16 Tháng 3, 2003 - Lúc 11AM-3PM

Nhà Hàng Paracel Seafood

15583 Brookhurst St Westminster, CA 92683

(714)-775-3077

Trân trọng mời Thầy Cô & Anh Chị Cựu Học Sinh đến họp mặt đông đủ để kết chặt thêm tình nghĩa Thầy Trò và tình Bằng Hữu giữa người cùng trường.

Sở Táo Quân

Đón Mừng Năm Quý Mùi

Be he... be he...
 Quý Mùi lại về
 Trước thêm năm mới
 Lòng xuân phơi phới
 Kính chúc Ngọc Hoàng
 Thân tâm vạn an
 Khắp nơi hân hoan
 Đón mừng Xuân mới
 Sau đây thân Táo
 Đình Chiểu-Ngọc Hân
 Phủ phục kính dâng
 Lên Ngài lá sớ
 Tường trình mọi lễ
 Chuyện hội dưới trần
 Mong Ngài xét nhanh
 Thần còn cáo biệt
 Về quê ăn Tết
 Vợ gói bánh tét
 Như đậu thịt dê
 Nghĩ tới mà mê
 Chảy rờng nước miếng
 Yum!.. Yum!..
 Dạ dạ trước hết
 Là chuyện hội nhà
 Sau bao phong ba
 Tưởng rằng rã đám
 Mọi người tán thán
 Năn nỉ ỉ ôi
 “Thầy Hội trưởng ơi
 Mần ơn mần phước
 Xin đừng lui bước

Vác ngà voi thêm
 Mệt với chúng em
 Vài kỳ nhiệm nữa”
 Ai cũng hớn hở
 Khi Thầy ô kê
 Chấp hành hả hê
 Bắt tay vào việc
 Tiếp tục cái nghiệp
 “Kẻ vác ngà voi”
 Tuy mệt mà vui
 Kiếp người ngắn ngủi
 Cho nên hãy rán
 Cho nhau nụ cười
 Để đời thêm vui
 Thêm phần ý nghĩa
 Dạ dạ...
 Bản tin hai bầy
 Kính đệ lên Ngài
 Đó là công trình
 Của Thầy Hội trưởng
 Và khắp các hướng
 Thầy bạn xa gần
 Gửi bài về đông
 Thêm phần phong phú
 Hội đang thai nghén
 Đứa con thứ tư
 Sắp sửa chào đời
 Tháng ba mười sáu
 Nội dung hình thức
 Ôi đẹp vô vàn
 Sẽ dâng Ngọc Hoàng
 Vào ngày Đại Hội
 Lần này xôm tụ
 Khắp nơi quay về
 Từ miền Đông xa
 Phờ lơ ri da
 Và miền Trung ta
 Óc la hô ma
 Có ông Bác sĩ
 Kiềm nghề ca sĩ
 Cũng đã hứa về
 Trước gặp bạn bè
 Sau mừng Đại Hội

Hát hò vài bản
 Cho nên chắc chắn
 Sẽ vui vô cùng
 Mọi người đến đông
 (càng) Đẹp lòng Thủ quỹ!
 Hầu bao rừng rinh
 Để Hội gửi về
 Giúp đỡ bên nhà
 “Đàn chim gãy cánh”
 Lá lành lá rách
 Cửa ít lòng nhiều
 Mong biết bao nhiêu
 Chân tình trải rộng
 Đến đàn hậu duệ
 Học giỏi tiến thân
 Cho sớm thành công
 Thành nhân chi mỹ
 Dạ dạ...
 Mọi điều tấu kỹ
 Nên quá dài dòng
 Chắc đã mất lòng
 Các thần Táo khác
 Đang ngồi chờ ngáp
 Nước mắt vẫn dài
 Thần stop ở đây
 Bái lui Thánh chúa
 Xin Ngài ban phước
 Xuống dưới trần gian
 Nếp sống bình an
 Nhà nhà hạnh phúc
 Thần xin kính chúc
 Thượng Đế muôn năm
 Muôn năm và
 Muôn năm..
 Táo xin bái biệt
 Hẹn ngày tái ngộ

NTT (San Diego, CA)

Câu đối Tết

Đỗ Hữu Phương, người Chợ Lớn, xuất thân từ chức hộ trưởng. Khi Pháp chiếm Việt Nam, họ Đỗ được chánh quyền thuộc địa nâng đỡ, nên sau đó thăng đến chức tổng đốc. Thời ấy, họ Đỗ là một tay thế phiệt và giàu thứ hai sau Huyện Sĩ nhưng lại trên bá hộ Xường và hộ trưởng Định theo thứ tự nhứt Sĩ, nhì Phương, tam Xường, tứ Định.

Họ Đỗ có năm người con trai đều được người Pháp trọng dụng làm việc trong chánh quyền thuộc địa lúc bấy giờ và ba người con gái lấy chồng cũng làm quan to. Hãnh diện với sự giàu sang của mình cùng sự hiển vinh của con cái, nên Đỗ Hữu Phương dán hai câu đối trước dinh thự của mình vào một dịp Tết và treo giải thưởng 10 nén bạc cho ai đối được:

*Đất Chợ Lớn có nhà họ Đỗ,
Đỗ trước của ngũ phúc tam đa.*

Sau đó, có người hay chữ đi ngang dinh thự họ Đỗ thấy chướng mắt bèn về nhà họa lại rồi gửi đến:

*Cù lao Rồng có lũ thàng phung,
Phung một lúc cừ trùng bắt nhả.*

Sau khi gửi câu đối đi rồi, người này không thèm đến nhà Đỗ Hữu Phương nhận tiền thưởng. Từ đó về sau, người ta không thấy câu đối dán trước dinh thự của họ Đỗ vào dịp Tết nữa. [Khuyết Danh]

Gởi chị

Mỗi năm sắp Tết em thường gởi
Một chút tiền, thêm với tấm lòng
Chị ơi, mua đồ ngon cúng Má
Sinh thời Người đã quá long đong
Bây giờ Má đã là sương khói
Thì có còn chi để uống, ăn
Một chút tiền này em gởi chị
Là dòng nước mắt chốn xa xăm

Từ độ em rời quê, bỏ xứ
Má mình chắc sớm đợi chiều trông
Bầy gà xưa vẫn còn chiu chít
Bìm bịp còn kêu nước lớn, rồng?
Ở đây xứ lạ không bìm bịp
Trưa sớm trên cành tiếng quạ kêu
Ao ước được nghe gà gáy rộ
Ôi! Sao nhớ thất ruột, quê nghèo
Năm nay chắc chị đang mòn mỏi
Giỗ Má còn thêm được mấy lần?
Thôi vẫn trước sau nhờ sức chị
Bao giờ có dịp em về thăm
Đâu phải tìm gan bằng gỗ đá
Mong người hiểu thấu được lòng ta
Mỗi năm nghe pháo giao thừa nổ
Là nỗi đau thâm lại xót xa.

T.T. Mây Trên Ngàn

Đọc 'Khói Sóng Trên Sông' của Nguyễn Văn Sâm

Nguyễn Vy Khanh (Canada)

Khi viết chuyện ở xứ người, câu văn Nguyễn Văn Sâm thường ngắn gọn, ít vần và đối, nhưng trái lại, khi tả chuyện quê nhà với những nhân vật thật "lục tỉnh" gắn liền với quê hương, thì câu văn dài dòng như có thể mới nói hết được tâm sự, mới tả hết được dáng cách con người và góc cạnh của những khu phố, đường làng quê!

Như *Nước Trong Nguồn* là một truyện ngắn viết về số phận của một chàng thanh niên quê quật xưng "tôi", mặc cảm ngập trời về thân thể của mình mà lại luôn luôn thèm khát xác thịt đàn bà, cuối cùng đành chịu lấy một thiếu nữ đã có bầu với kẻ khác, qua sự sắp xếp của bà mẹ. *Hương Cỏ* nhắc nhớ một mùi hương sống động của quê hương qua chuyện "gái bao" của một Việt kiều "già dịch". *Ám Dương* là cuộc sống khốn khổ ở quê nhà sau ngày "giải phóng". Một quê hương rất tha thiết, bùi ngùi! Người xa quê như luôn trông về quê nhà, nơi đó có "ngôi nhà tràn ngập tình gia đình, đứng nép mình bên bờ con sông lớn ngàn đời sóng vỗ (...) tất cả đều là khói sóng trên sông cả" (tr. 263).

Quê nhà ngập trí nhớ, nên từ một điểm ký ức nào đó cũng có thể phóng ra cả một quãng đời hay mảnh đời đã qua nhưng vẫn sống động! Trong *Quê Hương Minh*,

thế giới của thầy Năm với chiếc ghe cá đi khắp nẻo sông bến nước, cửa di Tư và anh em thằng Đục. Hễ nhắc tên Chợ Đệm đã "gợi trong lòng di cảm giác bồn chồn xao xuyến. Đường về không xa, nhưng sao bao năm nay đâu dám nghĩ tới!" (tr. 189). Thật vậy, Quê nhà là những địa danh thân thương. Trong *Theo Gót Huyền Trân*, người đọc như "thấy" lại Sài-Gòn, Khánh Hội, Chợ Lớn, xóm Mả Ngụy, đồng Tập Trận, ... của những người lặn lội lên chốn thị thành nhiều cạm bẫy, bất ngờ, của những "tây-tà, chà-và, các-chú", của một thuở xa xưa! Một Sài-Gòn mà "bàng dân thiên hạ hướng về Sài-gòn như thể hoa quỳ hướng dương" (tr. 51). Nhân vật xưng tôi trong *Biển Trời Lai Láng* tâm sự: "Sài-gòn đối với tôi thân thiết đáng nhớ, xa trong thực thức nhưng tiềm thức

không bao giờ xa. Bao nhiêu đó đã là quá đủ. Một vài chi tiết cụ thể về nơi này nơi nọ, người này

người kia, nói cho cùng, cũng chỉ như một nhóm sao nhỏ nhoi trong vũ trụ bao la của triệu triệu dãy Ngân Hà" (tr. 158). *Kể Chuyện Ngày Xưa* đưa người đọc trở về Mỹ Tho và ngôi trường Nguyễn Đình Chiểu của hôm nay: "Bây giờ thì tang thương đến cả từng mảnh nhỏ của ngôi trường vì người ta không làm tròn nhân luân" (tr. 131); tang thương cho cả người cũ về thăm cảnh xưa vốn đẹp trong trí nhớ. "Lá me vàng úa bay lả tả, lượn lờ trong không gian, như xúc động bụi ngùi đưa tiễn, rớt lấm tẩm trên cái đầu bạc trắng của người thầy giáo già mất quê hương và mất luôn cả kỷ niệm" (tr. 132). Kiếm tìm có khi chỉ đưa đến thất vọng!

Quê hương còn là những mùi hương, mùi thơm của hoa, của đất... Truyện *Tình Đất* bắt đầu với "mùi thơm thoảng quyện mơ hồ" của bông lài; truyện chấm dứt với lời thú đậm tình: "Bao nhiêu năm nay tôi thường chiêm bao thấy mình đang ở trong căn nhà cũ. Tôi thấy mình tưới nước bông lài buổi sáng sớm mai. Tôi cảm nhận được rõ ràng mùi bông lài thơm nhẹ trong không khí, một mùi quen thuộc mà tôi không thể nào gặp được ở bất cứ chỗ nào..." (tr. 240). Sống ở quê người mà vẫn có cảm giác như đang sống ở quê nhà. Cảm giác của mộng mị trở thành ảo giác khi phải trực diện với cuộc đời trước mặt, nhưng trong trí nhớ thì ngập tràn. Nhưng quê nhà cũng là những mùi hôi của những chốn bùn lầy nước đọng của người ăn xin, của những trẻ đi lượm cá

Lá me vàng úa bay lả tả, lượn lờ trong không gian, như xúc động bụi ngùi đưa tiễn, rớt lấm tẩm trên cái đầu bạc trắng của người thầy giáo già mất quê hương và mất luôn cả kỷ niệm.

sinh ở chợ (Quê Hương Minh, tr. 178-179). Sống ở xứ người có lúc "nghe" được mùi thơm bí ẩn tỏa ra từ một Việt kiều "già dịch" như mùi hương cổ, như "mùi hương con gái" (tr. 108). Khứu giác người xa xứ không lằm, nhưng khi hiểu nguồn gốc mùi thì hương cũng mờ thoáng lẩn! Đã vậy trong cái xã hội người Việt xa xứ có những mùi hôi của những "khuôn mặt mang nụ cười nham nhở (...)" những hơi thở nồng hơi bia xú với thực phẩm chưa kịp tiêu hóa, tạo thành mùi cám heo lâu ngày, chuyển mùi..." (tr. 250).

Quê nhà cũng còn là những tiếng động, tiếng người, của chợ Tết trong Tình Đất, ồn ào náo động đó rồi vãn chợ cũng nhanh: "Chợ ba mươi Tết kỳ lắm, đông như họp chợ âm phủ mà chừng trời đứng bóng thì tan gần hết, lác đác còn lại còn thua chợ ngày thường nữa..." (tr. 224). Nào là những tiếng động của Sài-Gòn ngày cũng như đêm, trong Theo Gót Huyền Trân. Tóm, tiếng động, hương thơm, ... người lưu xứ thường hãy còn lưu giữ một phần hồn của cố quốc, nhất là ở thế hệ thứ nhất! Viết đến, nhắc lại, như một thảo hiếu với đất đai, nguồn cội!

Các truyện của Khói Sóng Trên Sông phần lớn có cấu trúc chặt chẽ, nhiều tình tiết, có những kết thúc đầy bất ngờ. Cổ điển truyện ngắn, nghệ thuật văn chương, không làm đáng thời thượng cũng chẳng tân cải bất ngờ! Nhân vật thường hiền lành, đơn giản dù tâm hồn cũng rất khúc mắc - những "tôi" tậ nguyên đồn nén trong *Như Nước Trong Nguồn*, những Cô Út trong Tình Đất, di Út, cậu Bảy trong *Tình Lụy Thiên Thu* hay người con dâu hiếu hạnh trong *Mát Lạnh Tuổi Vàng*, v. v....

(Còn tiếp một kỳ)

Tưởng nhớ một đồng nghiệp:

GS Nguyễn Văn Hường

Le Phú Thứ (Australia)

... Giáo sư Hường là một con chiên rất ngoan đạo. Trong tang lễ, Đức Giám Mục địa phận Mỹ Tho đã đến và cầu nguyện cho Hường thật lâu. Đó là một vinh dự ít người có được. Trong bài diếu văn, cha đã nói: "Tôi quý Thầy không chỉ là người trí thức, có khả năng chuyên môn, một nhà mô phạm có một đời sống đạo đức gương